



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR



FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

ČESKO – RUSKÝ GLOSÁŘ

Zaměstnanost a pracovněprávní vztahy

*

Podnikání fyzických a právnických osob

1. vydání, 2021

Glosář byl zpracován v rámci projektu **Inkluze Interkulturně 2**, jako podpůrný studijní materiál pro účastníky vzdělávacích kurzů v oblasti interkulturní práce, a dále pro uchazeče o vykonání zkoušky z profesní kvalifikace Interkulturní pracovník (75-020-R), publikované v Národní soustavě kvalifikací.

Realizátor projektu: InBáze, z. s.

Partner projektu: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Autoři:

České znění: Mgr. Jan Matěj Bejček

Překlad: Mgr. Ing. Maria Molchan, Ph.D.

Obsah

1. Vybrané instituce
2. Vybrané základní pojmy: zaměstnanost a pracovněprávní vztahy
3. Vybrané základní pojmy: podnikání fyzických a právnických osob

1. Vybrané instituce

Státní politika zaměstnanosti		
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	MPSV	Министерство труда и социальных дел ЧР
Zaměstnanost, rekvalifikace		
Úřad práce České republiky	ÚP ČR	Служба занятости Чешской Республики
Generální ředitelství úřadu práce ČR	GŘ ÚP	Главное управление службы занятости ЧР
Krajská pobočka úřadu práce ČR		Краевой/областной филиал службы занятости ЧР
Kontaktní pracoviště krajské pobočky úřadu práce ČR	KoP ÚP	Подразделение краевого/областного филиала службы занятости ЧР
Kontrola dodržování pracovně-právních předpisů		
Státní úřad inspekce práce	SUIP	Государственная инспекция труда
Státní politika v oblasti obchodu a průmyslu		
Ministerstvo obchodu a průmyslu	MPO ČR	Министерство промышленности и торговли

Finance a správa daní		
Ministerstvo financí České republiky	MF ČR	Министерство финансов Чешской Республики
Generální finanční ředitelství	GFŘ	Главное управление налоговой службы
Odvolací finanční ředitelství	OFŘ	Апелляционное управление налоговой службы
Finanční úřad České republiky	FÚ ČR	Налоговая инспекция / финансовое управление / налоговое управление Чешской Республики

2. Vybrané základní pojmy: zaměstnanost a pracovněprávní vztahy

(jednotlivé pojmy jsou řazeny abecedně)

A	
Agentura práce (též <i>personální agentura</i>)	Агентство по трудоустройству, кадровое агентство, рекрутинговое агентство
B	
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (zkráceně <i>BOZP</i>)	Гигиена труда и техника безопасности
Bezúhonnost (trestní) - výpis z rejstříku trestů	Несудимость - справка об отсутствии (наличии) судимости
Brigáda	Временная работа, подработки
C	
Centrální evidence volných pracovních míst (<i>evidence vedené Úřadem práce ČR</i>)	Центральный реестр вакансий
D	

Dny pracovního klidu	Выходные и нерабочие праздничные дни
Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr - dohoda o pracovní činnosti (zkráceně DPČ) - dohoda o provedení práce (zkráceně DPP)	Соглашение о выполнении работ вне трудовых отношений - соглашение о трудовой деятельности - соглашение о выполнении работы
Dovolená	Отпуск
F	
Fond pracovní doby	Фонд рабочего времени
CH	
Chráněná pracovní dílna	Специальная мастерская (для трудоустройства инвалидов)
Chráněné pracovní místo	Специальное рабочее место (для трудоустройства инвалидов)
K	
Kvalifikace - kvalifikační předpoklady	Квалификация - квалификационные требования

M	
Místo výkonu práce	Место работы
Motivační dopis	Мотивационное письмо
Mzda - hrubá mzda - čistá mzda - minimální mzda - zaručená mzda - průměrná mzda	Зарботная плата - начисляемая зарботная плата - выплачиваемая зарботная плата - минимальная зарботная плата - гарантированная зарботная плата - средняя зарботная плата
Mzdové účetnictví - mzdová účetní	Участок бухгалтерии «Зарплата и кадры» - бухгалтер на участок «Зарплата и кадры»
Mzdový list	Индивидуальная ведомость по зарботной плате / индивидуальная ведомость расчета зарботной платы
N	
Náhrada mzdy	Компенсация зарботной платы
Náhradní volno	Отгул(ы)

Náplň práce	Должностная инструкция
Nemoc z povolání	Профессиональное заболевание
Nezaměstnanost - dlouhodobá nezaměstnanost	Безработица - долгосрочная безработица
O	
Odborná způsobilost	Квалификационные требования
Odbory (zaměstnanecké)	Профсоюзы
Odstupné	Выходное пособие, отступные
Odvody (ze mzdy)	Отчисления
Ochranná lhůta	Охранный период, срок
Osobní ohodnocení	Персональная надбавка
Osobní pohovor	Собеседование

P	
Personalista	Специалист отдела кадров
Plat - platová tabulka - platový stupeň	Заработная плата (<i>в бюджетной сфере</i>) - тарифная сетка оплаты труда - ступень оплаты труда
Platební výměr	Налоговое уведомление
Porušení pracovních povinností	Нарушение трудовых обязанностей
Potvrzení o zdanitelných příjmech	Справка о доходах и суммах налога
Povolání - regulované povolání	Профессия - регламентируемая профессия
Povolení k zaměstnání (též <i>pracovní povolení</i>)	Разрешение на трудоустройство
Požární ochrana (zkráceně <i>PO</i>)	Пожарная безопасность
Pracovněprávní vztah (též <i>pracovní poměr</i>)	Трудовые отношения на основании трудового договора
Pracovní doba	Рабочее время / режим рабочего времени

<ul style="list-style-type: none"> - rovnoměrná pracovní doba - nerovnoměrná pracovní doba 	<ul style="list-style-type: none"> - режим равномерного распределения рабочего времени - режим неравномерного распределения рабочего времени
<p>Pracovní neschopnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobá pracovní neschopnost 	<p>Нетрудоспособность</p> <ul style="list-style-type: none"> - долговременная нетрудоспособность
<p>Pracovní pohotovost</p>	<p>Дежурство</p>
<p>Pracovní poměr (též pracovněprávní vztah)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní poměr na dobu určitou - pracovní poměr na dobu neurčitou 	<p>Трудовые отношения на основании трудового договора</p> <ul style="list-style-type: none"> - срочный трудовой договор - бессрочный трудовой договор
<p>Pracovní rehabilitace</p>	<p>Трудовая реабилитация</p>
<p>Pracovní smlouva</p>	<p>Трудовой договор</p>
<p>Pracovní úraz</p>	<p>Производственная травма</p>
<p>Pracovní úvazek</p> <ul style="list-style-type: none"> - plný úvazek - poloviční úvazek - částečný / zkrácený úvazek 	<p>Ставка</p> <ul style="list-style-type: none"> - полная ставка - полставки - неполная ставка
<p>Pracovní způsobilost</p>	<p>Профессиональная пригодность</p>
<p>Překážky v práci</p> <ul style="list-style-type: none"> - překážky na straně zaměstnance 	<p>Препятствия в работе</p> <ul style="list-style-type: none"> - препятствия со стороны работника

- překážky na straně zaměstnavatele	- препятствия со стороны работодателя
Přesčas	Сверхурочные
R	
Rekvalifikace	Переподготовка, переквалификация
S	
Skončení pracovního poměru - dohoda o skončení pracovního poměru - výpověď - okamžité zrušení pracovního poměru - zrušení pracovního poměru ve zkušební době	Прекращение трудовых отношений - соглашение о прекращении трудовых отношений - увольнение - немедленное расторжение трудовых отношений - расторжение трудовых отношений до окончания испытательного срока
Služební cesta (pracovní cesta)	Командировка
Směna - směnný provoz	Смена - сменный режим работы
Smlouva o dílo	Договор подряда

Smlouva o smlouvě budoucí	Предварительный договор
Sociální pojištění	Социальное страхование
Státní politika zaměstnanosti - aktivní politika zaměstnanosti - pasivní politika zaměstnanosti	Государственная политика занятости - активная политика занятости - пассивная политика занятости
Stáž	Стажировка
Stážista	Стажер
Stravenka	Чек на питание
Svobodné povolání (př. <i>advokát, architekt, daňový poradce lékař, překladatel, tlumočník a dal.</i>)	Свободная профессия
T	
Trh práce - volný vstup na trh práce - podmíněný vstup na trh práce	Рынок труда - свободный доступ на рынок труда - ограниченный доступ на рынок труда
U	

Uchazeč o zaměstnání	Кандидат на вакансию, соискатель
V	
Veřejně prospěšné práce	Общественно полезные работы
Výběrové řízení	Набор персонала
Výplatní páska	Расчетный листок
Z	
Zaměstnanec	Работник
Zaměstnavatel	Работодатель
Zájemce o zaměstnání	Соискатель вакансии
Zákon o zaměstnanosti (435/2004 Sb.)	Закон о занятости (435/2004 Sb.)
Zákoník práce (262/2006 Sb.)	Трудовой кодекс (262/2006 Sb.)

Zápočtový list	Справка о трудовом стаже
Závislá činnost (synonymum pro pojem závislá práce)	Занятость по найму
Zdravotní volno (tzv. „sick days“)	Отгулы по болезни
Zdravotní pojištění	Медицинское страхование
Zkušební doba	Испытательный срок
Zprostředkování zaměstnání	Посредничество в трудоустройстве
Ž	
Životopis - profesní životopis - strukturovaný životopis	Резюме - профессиональное / универсальное резюме - структурированное резюме

3. Vybrané základní pojmy: podnikání fyzických a právnických osob

(jednotlivé pojmy jsou řazeny abecedně)

A	
Akcie	Акция
Akciová společnost (zkráceně a.s.)	Акционерное общество
B	
Bezdlužnost - potvrzení o bezdlužnosti	Отсутствие задолженности - справка об отсутствии задолженности
D	
Daňové identifikační číslo (zkráceně DIČ)	Идентификационный номер налогоплательщика
Daň - paušální daň - spotřební daň - srážková daň - daň z přidané hodnoty (DPH)	Налог - фиксированный - акциз - удержанный налог у источника выплат - налог на добавленную стоимость (НДС)

<ul style="list-style-type: none"> - daň z příjmu fyzických osob (DPFO) - daň z příjmu právnických osob (DFPO) 	<ul style="list-style-type: none"> - налог на доходы физических лиц (т. н. подоходный налог) - налог на прибыль юридических лиц
Daňové přiznání <i>(též prohlášení poplatníka daně...)</i>	Налоговая декларация
Daňový poplatník	Налогоплательщик
Daňový poradce	Налоговый консультант
Daňový rezident	Налоговый резидент
Daňový základ <i>(též základ daně z příjmu)</i>	Налоговая база, налогооблагаемая база
Dluhopis	Облигация
Dozorčí rada	Наблюдательный совет
Družstvo	Кооператив
E	
Elektronická evidence tržeb <i>(zkráceně EET)</i>	Электронный учет выручки

F	
Faktura	Счет на оплату / счет-фактура
Finanční správa <i>(soustava správních orgánů určených ke správě daní)</i>	Налоговая инспекция, финансовое управление, налоговое управление
Fyzická osoba <i>(zkráceně FO)</i>	Физическое лицо
I	
Identifikační číslo <i>(zkráceně IČ)</i>	Идентификационный номер
J	
Jednatel	Управляющий директор
Jednotné kontaktní místo	Единый информационный центр / единое справочное бюро для предпринимателей
Jednotný registrační formulář	Единый регистрационный бланк

K	
Komanditní společnost	Коммандитное товарищество, товарищество на вере
Komanditista (ručí omezeně)	Коммандитист
Komplementář (ručí neomezeně)	Полный товарищ
Korporace	Корпорация
O	
Obchodní rejstřík - zápis do obchodního rejstříku - výpis z obchodního rejstříku	Торговый реестр - регистрация в торговом реестре - выписка из торгового реестра
Obchodní společnost	Хозяйственное товарищество или общество
P	
Platební výměr	Налоговое уведомление

Plátce daně	Налоговый агент
Podnikatel	Предприниматель
Podnikatelský plán	Бизнес-план
Právnícká osoba (zkráceně PO)	Юридическое лицо
Představenstvo	Правление
R	
Rozvaha (finanční / účetní)	Баланс (бухгалтерский)
S	
Samostatná výdělečná činnost (SVČ) - osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) - hlavní samostatná výdělečná činnost - vedlejší samostatná výdělečná činnost	Самозанятость - самозанятое физическое лицо - самозанятость как главный вид деятельности - самозанятость как неосновной вид деятельности
Sídlo (společnosti)	Место нахождения юридического лица

Společník	Участник
Společnost s ručením omezeným (zkráceně s.r.o.)	Общество с ограниченной ответственностью
Správní rada	Совет управляющих
Statutární orgán	Уставный орган
Ú	
Účetnictví	Бухгалтерский учет
Účetní (osoba)	Бухгалтер
Účetní závěrka	Финансовый отчет
Účetní uzávěrka	Закрытие отчетного периода
V	
Valná hromada	Общее собрание

Veřejná obchodní společnost	Полное товарищество
Vyměřovací základ - denní vyměřovací základ	База для расчета социальных отчислений - дневная база для расчета социальных отчислений
Výkaz zisků a ztrát - náklady - výnosy	Отчет о финансовых результатах, отчет о прибылях и убытках - расходы - доходы
Z	
Zakladatel	Учредитель
Zakladatelská listina	Решение единственного учредителя об учреждении общества
Zákon o evidenci tržeb (112/2016 Sb.)	Закон об учете выручки (112/2016 Sb.)
Zákon o obchodních korporacích (90/2012 Sb.)	Закон о хозяйственных обществах и кооперативах (закон о коммерческих корпорациях [90/2012 Sb.])
Zákon o živnostenském podnikání (455/1991 Sb.)	Закон о предпринимательской деятельности (455/1991 Sb.)
Ž	

<p>Živnost ohlašovací</p> <ul style="list-style-type: none"> - živnost volná - živnost vázaná - živnost řemeslná 	<p>Предпринимательская деятельность на основе уведомления</p> <ul style="list-style-type: none"> - свободная - обусловленная квалификационными требованиями - ремесленная
<p>Živnost koncesovaná</p>	<p>Лицензируемая предпринимательская деятельность</p>
<p>Živnostenské oprávnění (též živnostenský list)</p>	<p>Разрешение на осуществление предпринимательской деятельности</p>
<p>Živnostenský rejstřík</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis do živnostenského rejstříku - výpis z živnostenského rejstříku 	<p>Реестр субъектов предпринимательской деятельности</p> <ul style="list-style-type: none"> - регистрация в реестре субъектов предпринимательской деятельности - выписка из реестра субъектов предпринимательской деятельности
<p>Živnostenský úřad</p>	<p>Управление регистрации и лицензирования субъектов предпринимательской деятельности, управление по вопросам предпринимательства</p>
<p>Živnostník</p>	<p>Индивидуальный предприниматель</p>